

ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई येथे
मुलींसाठी व ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान
संस्था, नागपूर येथे मुलांसाठी व मुलींसाठी स्वतंत्र
वस्तीगृह सुरु करण्यास मान्यता देण्याबाबतचा
शासन निर्णय अधिक्रमित करून सुधारीत शासन
निर्णय निर्गमित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग
शासन निर्णय क्र.एमएलआय-०७२५/प्र.क्र.१४/काम-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- २७ नोव्हेंबर, २०२५

संदर्भ :- उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग शासन निर्णय क्र. एमएलआय-०७२५/प्र.क्र.१४/काम-६,
दि. ३१.१०.२०२५

प्रस्तावना :

ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई ही संस्था कामगार विषयक शिक्षण, प्रशिक्षण व संशोधन या क्षेत्रातील महाराष्ट्रातील शिखर संस्था आहे. ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था मुंबई व नागपूर येथे मास्टर ऑफ ह्युमन कॅपिटल मॅनेजमेंट अँड एम्लॉयी रिलेशन्स (पूर्वीचा मास्टर ऑफ लेबर स्टडीज) हा अभ्यासक्रम मुंबई विद्यापीठ व राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ यांच्या मान्यतेने चालविण्यात येतो. सदर अभ्यासक्रमासाठी राज्यातील व राज्याबाहेरील विद्यार्थी शासनाने निर्धारित केलेल्या प्रवेश प्रक्रियेमधून प्रवेश घेत असतात. सदर संस्थेमध्ये प्रवेश घेणारे बहुतांश विद्यार्थी वस्तीगृहाची मागणी करतात. विद्यार्थ्यांकदून होणारी सततची मागणी ही संस्था स्थापनेपासून अस्तित्वात असून त्या मागणीच्या अनुषंगाने तत्कालीन कामगार मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांनी संस्थेकडील उपलब्ध रिक्त जागेमध्ये त्वारित स्वतंत्र वस्तीगृहे सुरु करण्यात यावीत असे सूचित केले होते. त्यानुषंगाने, ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई येथे १५ मुलींसाठी व ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, नागपूर येथे ५० मुलींसाठी व ५० मुलांसाठी स्वतंत्र वस्तीगृह सुरु करण्यास संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये देण्यात आली होती. तथापि, संदर्भाधीन दि. ३१.१०.२०२५ चा शासन निर्णय अधिक्रमित करून ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई येथे २५ मुलींसाठी व ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, नागपूर येथे मुलांचे व मुलींचे प्रत्येकी १०० विद्यार्थी क्षमतेची स्वतंत्र वस्तीगृह सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

शासन निर्णयः

ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था मुंबई व नागपूर येथील विद्यार्थ्यांच्या वस्तीगृहाच्या मागणीच्या अनुषंगाने, ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई येथे २५ मुलींसाठी व ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, नागपूर येथे मुलांचे व मुलींचे प्रत्येकी १०० विद्यार्थी क्षमतेची स्वतंत्र वस्तीगृह सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. संचालक, ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई यांनी सदर निर्णयानुषंगाने खालील प्रमाणे कार्यवाही करावी:-

१. ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, नागपूर येथे नव्याने उभारण्यात येणा-या मुलांच्या व मुलींच्या वस्तिगृहाचे बांधकाम व बांधकामाची देखभाल व दुरुस्तीची कामे सा.बां.विभाग स्थापत्य व विद्युत नागपूर, यांच्याकडून करून घेण्यात येतील याची खातरजमा करून सविस्तर प्रस्ताव पाठविण्यात यावा.
२. ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई व नागपूर येथे नव्याने उभारण्यात येणा-या मुलांच्या व मुलींच्या वस्तिगृहाचे बांधकामाच्या अनुषंगाने आवश्यक असणारी अर्थसंकल्पीय तरतूद याबाबतची तसेच त्यासाठी होणा-या आवर्ती/ अनावर्ती खर्चाचा तपशील सविस्तर सादर करावा.
३. तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या दि.२३ ऑक्टोबर, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सुचना पालन करून त्यानुसार सविस्तर प्रस्ताव पाठविण्यात यावा.
४. ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई व नागपूर येथे नव्याने उभारण्यात येणा-या मुलांच्या व मुलींच्या वस्तिगृह सुरु करण्यासाठी किमान मनुष्यबळ असणे आवश्यक आहे. मनुष्यबळ हे कंत्राटी पद्धतीने भरावयाच्या अनुषंगाने आवश्यक असणारी अर्थसंकल्पीय तरतूदीं या बाबतची तसेच त्यासाठी होणा-या आवर्ती/ अनावर्ती खर्चाचा तपशील सविस्तर सादर करावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक क्र. २०२५११२७१६००१२०९१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने सांकेतिक रूपात करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(मं.वि.जाधव)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. संचालक, ना.मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई
२. उपसंचालक, ना.मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, नागपूर
३. प्रबंधक, ना.मे. लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई
४. महालेखापाल-१, (लेखापरीक्षा / लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर
५. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर
६. निवड नस्ती (कामगार-६).